

Vydává Vojenský a špitální řád sv. Lazara Jeruzalémského - Bohemia
Sdružení křesťanů zřízené Českou biskupskou konferencí dle kanonického práva

REUNION

3/2015 ročník XXXIX

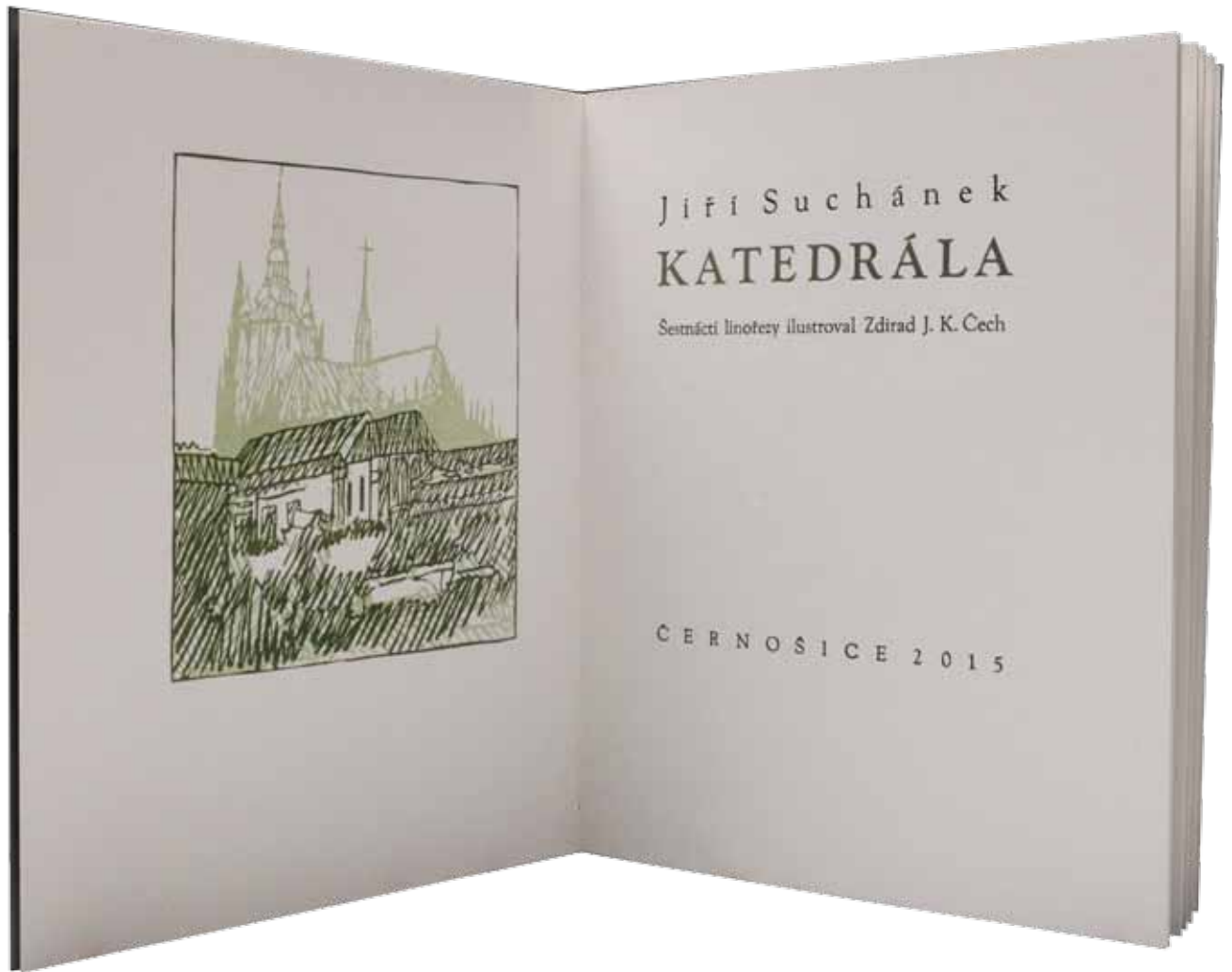

Kardinál

József Mindszenty

1892-1975

KATEDRÁLA

Báseň Dr. Jiřího Suchánka, napsaná v době největšího útlaku Církve komunistickým režimem, vroucná apoteóza víry a pražského metropolitního chrámu. Byla dlouho považována za ztracenou, teprve nedávno byla objevena v archivech bývalé Státní bezpečnosti v Suchánkově vyšetřovacím spisu.

Nyní toto unikátní dílo někdejšího náměstného převora (od roku 1948, po emigraci Karla VI. knížete Schwarzenberga) Českého velkopřevorství Řádu sv. Lazara vychází vůbec poprvé jako bibliofilský tisk v úpravě a vazbě Zdirada J. K. Čecha, KCLJ, který knihu též opatřil šestnácti původními linořezů.

Limitovaná edice v počtu 200 číslovaných výtisků vychází péčí Českého velkopřevorství Řádu.

Formát 17 × 21 cm, 38 stran, ruční sazba Jaromíra Štourala písmem Veneziana na papíře Munken Pure 240 g/m².

Knihu je možné objednat na adrese OS LJ-B, n. g. o., Vrážská 323, 252 28 Černošice nebo elektronickou poštou na adrese linhartova@stavitelstvirehor.cz
Cena 600 Kč + poštovné a balné.

Slovo baillio	2
Z Velké rady	3
KARDINÁL	
JÓZSEF MINDSZENTY	4

O heraldice (3. část)	8
Do vaší knihovny	10
Papežská bula	
MISERICORDIÆ VULTUS	11
Audience u Karla I.	12
Sv. Jana de Chantal	13
Poradna sv. Apolináře	16
Lazariánská pomoc	17
Kronika	18
Heraldické střípky	20

FOTO NA 1. STANĚ OBÁLKY
Socha kardinála Mindszentyho před kostelem Sv. Michala v budapeštské čtvrti Rákosszentmihály (foto Wikimedia Commons)

REUNION

Vydává Vojenský a špitální řád svatého Lazara Jeruzalémského – Bohemia, n. g. o. Vychází šestkrát ročně. Adresa redakce: OSLJ-B, n. g. o., Vrážská 323, 252 28 Černošice. Šéfredaktor: Petr J. Řehoř, KCLJ, CMLJ. Grafická úprava a sazba: Daniel Vojtíšek. Produkce a tisk: Černošická investiční, s. r. o.

www.oslj.cz

kontakt: cvp.rslj@seznam.cz

Příspěvky do dalšího čísla Reunionu zasílejte na e-mailovou adresu

reunion.cvp@seznam.cz

Za obsah příspěvků odpovídají autoři.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit.

Uzávěrka dalšího čísla je 20. 7. 2015

ISSN 1214-7443

In Hoc Signo Vinces! – V tomto znamení zvítězí!

Milí spolubratři a spolusestry, naše duchovní rodino Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského! Každoročně se scházíme na generální kapitule kolem svátku Povýšení svatého Kříže (14. 9.). Proto si dnes připomeneme význam kříže, pro nás obzvláště, když jsme nositeli zeleného Svatolazarského. V úvodu máme výrok: „V tomto znamení zvítězí!“ Tedy ve znamení Kříže, jak to bylo přislíbeno již císaři Konstantinu Velikému. O jeho nalezení se zvláštním způsobem zasloužila jeho matka, svatá Helena. A tak slavíme 14. září svátek Povýšení svatého Kříže. Tento nástroj smrti se stal pro nás posvátným znakem a nástrojem, protože skrze něj jsme byli vykoupeni Ježíšem Kristem. A tak se v čase historie křesťanství dostává kříž posvátné úcty, ale také různých zobrazení a tvarů.

Nyní se zamysleme nad osmihrotým, lazariánským křížem, který nosíme – ne pro svou okrasu, ale proto, že se hlásíme ke Kristu Ukřižovanému. Zastavme se nad tradicí a symboly, které nám náš kříž připomíná. Zelená barva kříže symbolizuje, že máme naději v Kristu Ježíši. Osm hrotů nám má připomínat Kristovu programovou řeč na Hoře, kterou vyjádřil v osmi blahoslavenstvích. Zopakujme si je a snažme se podle nich žít!

- 1) Blaze chudým v duchu, neboť jejich je nebeské království.
- 2) Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.
- 3) Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.
- 4) Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.
- 5) Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.
- 6) Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha.
- 7) Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími.
- 8) Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské.

Těchto osm hrotů kříže nám má také připomínat ctnosti, které se máme snažit získávat. Proto nás Kříž rytířského řádu sv. Lazara vyzývá, abychom se z vlastní vůle vzdali pomíjejících hodnot, setrvali v míru, utěšovali ty, kdo útěchu potřebují, bojovali za právo a spravedlnost, žili v dobré mysli a zbožnosti, uchovávali si čistotu srdce a mír v duši. Hroty tohoto kříže jsou podobny baštám pevností, které ukazují na všechny strany. Z této pevnosti ať je bráněna naše víra proti viditelnému i neviditelnému nepříteli. Osm hrotů kříže nám připomíná osm rytířských ctností, kterými jsou: 1) víra; 2) naděje; 3) láska; 4) milosrdenství; 5) statečnost; 6) spravedlnost; 7) moudrost a 8) umírněnost.

Snažme se tedy blahoslavenství a ctnosti stále vpisovat do srdce a myslí a učme se trpělivě nést svůj životní kříž, pohledem na Kříž! Tak budeme skutečnými Kristovými rytíři, kteří v tomto znamení zvítězí v každodenních situacích života. Zamýšlejme se často – co pro nás znamená Kříž? V tomto znamení jsme byli pokřtěni a několikrát za den se žehnáme znamením kříže. Snažme se i v tomto úkonu zbožnosti čerpat sílu a budme vděční Bohu za jeho lásku k nám. Oživme pohled na toto znamení víry, symbol Boží lásky, neboť z Kříže pramení milosti pro duši. Budme hrdi na Kříž jako na znamení, identifikaci s naším Bohem a mějme v úctě tento znak spásy a ochrany i Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského!

Ať vám všem žehná Všemohoucí a milosrdný Bůh Otec i Syn i Duch svatý!

P. Miroslav Martiš, SchLJ

A je to tady... zjišťujeme, že církevní rok, naplánovaný našimi setkáními a účastí na programu Církve je tak naplněný, že krátce po Slavnosti Těla a Srdce Páně se rozjíždíme na prázdniny a dovolené – a to vlastně již znamená vrcholící přípravy na Generální kapitulu, která se v letošním roce bude konat okolo „Hroznatovy mísy“ v klášteře v Teplé. Tak snad je to také výzva těm, kteří s touto legendou a osobností bl. Hroznaty, zakladatele tepelského premonstrátského kláštera, nejsou zcela seznámeni, aby tak ještě před naším setkáním učinili a na toto magické místo již jeli s jasnou představou, co dalšího je – nad rámec setkání řádového – na tomto místě duchovně čeka...

Pevně věřím, že setkání na Generální kapitule bude pro všechny účastníky příjemné, že s sebou vezmete i své přátele a rodinné příslušníky a společně si uděláte kratší dovolenou v tomto krásném kraji. V letošním roce opět přivítáme naše polské spolubratry a spolusestry – bude to velmi pravděpodobně poslední společná kapitula a investitura předtím, než bude v příštím roce prohlášena nová národní jurisdikce – Polské velkopřevorství.

O to důležitější je konstatování, že v letošním roce máme opět řadu velmi kvalitních kandidátů a postulantů, kteří postupně rozšíří naše řady. Dostáváme také velmi pozitivní ohlasy na naše charitativní aktivity, a tak můžeme snad s jistým uspokojením konstatovat, že České velkopřevorství naplňuje dobře své duchovní, charitativní i rytířské poslání. A k tomu je třeba doplnit, že jistě bychom uměli a mohli dělat více s osobním zapojením každého člena, protože můžeme naše členstvo rozdělit zhruba do dvou skupin: těch, kteří se podle svých sil podílejí na řádovém životě modlitbou, almužnou či prací – a na ty, kterým naši kněží říkají zpravidla „jednoročáci“, protože se objeví jednou ročně v kostele na Půlnoční. Naši „jednoročáci“ se zjevují na Řádovém dni nebo na Generální kapitule, s blahosklonným úsměvem vyslechnou, co je nového a co samozřejmě vůbec nemůže uspět proti tomu, „co jsme již dááááávnno dělali před dvaceti lety“, dají pár dobrých rad a – máme od nich zase rok dovolenou. Je tedy na každém z nás, aby byl chápán spíše jako příslušník první skupiny, než té druhé.

Těšíme se na setkání s vašimi usměvavými tvářemi na naší Generální kapitule!

Ondřej Vanke, GCLJ-J
bailli ČVP

Z jednání Velké rady 27. května 2015

Jednání se konalo podle plánu jednání, po úvodní modlitbě bylo konstatováno, že zápis z minulého jednání je bez připomínek, a tudíž byl přijat.

* VR rozhodla o přesunu termínů svého jednání ze třetí na první středu v měsíci. Tato změna byla přijata s účinností od září t. r., kdy se bude konat VR 2. 9. 2015.

* Tradiční jour fixe Pražské komendy budou od září t. r. navázány úžeji na mše sv., konané zejména v Katedrále sv. Víta, a proto již nebudou tradičně první středu v měsíci. Setkání budou vyhlašována se čtvrtletním předstihem tak, aby setkání komendy bylo uskutečněno ante nebo post mše sv. Tento model bude uskutečnitelný pouze za podmínek dobře fungující komunikace v rámci Pražské komendy.

* V uplynulém období se konaly následující akce za účasti členů ČVP: Audience v Brandýse n. Labem, Mše sv. v Katedrále k ukončení II. sv. války, Poutní mše sv. ke Sv. Janu Nepomuckému „Navalis“ – zde se budeme i nadále zúčastňovat mše sv. a v případě důstojného zařazení v procesí i toho.

* VR projednala stav kandidátů, postulantů a zájemců o ComplJ vč. přehledu o jejich přihláškách z administrativního hlediska. Další jednání jsou nutná s duchovním. K přijetí v r. 2015 se připravuje zatím 5 postulantů (a další z Polské komendy), k r. 2016 zatím asi 4 spolubratři. Formační setkání postulantů se bude konat v sobotu 6. 6. 2015 od 9:45 ve Strahovském klášteře, předběžně se zúčastní okolo 12 osob.

* Ve stanoveném termínu 11.–13. 9. 2015 se bude konat GK v Teplé u Mariánských Lázní. Na základě dopisu bailliho a jednání kancléře bylo konání schváleno p. opatem, ubytovací kapacita je předběžně rezervována. Západočeská delegace je

připravena k zajištění potřebných kroků a je v pravidelném kontaktu s kancléřem. Bude nutná osobní návštěva areálu, seznámení s možnostmi k jednání, stravování a osobní dojednání všech potřebných věcí.

* Sekretářem Pražské komendy bude na návrh velitele Pražské komendy a po souhlasu členů VR ustaven cfr. Libor Černý BLJ.

* Byla úspěšně ukončena první tříletá etapa DMS pro DPN Opařany. V současné době se připravuje přihláška do dalšího období. Celkový přehled o získaných prostředcích bude připraven pro jednání GK.

* Revize hospodaření byla provedena dne 25. 5. 2015 chev. Vladimírem Stiborem a d. Janou Tetourovou bez závad. Zpráva o revizi bude uložena do dokumentace vedené kancléřem a bude o tom referováno v kapitole o hospodaření, přednesené na GK.

* VR rozhodla o možnosti udělat základní jednoduchou internetovou stránku komend (znak, název) s odkazem na společný celořádový internet ČVP. Toto platí i pro ostatní komendy.

* V DPN Opařany se konalo již čtvrté čtení pro děti (tentokrát byl hostem Jan Čenský). Velká rada vyslovuje díky csr. Kamile Malinské za precizní přípravu a organizaci těchto setkání. Konají se jednou měsíčně, pokaždé s jiným hercem a během odpoledne proběhnou dvě čtení – jedno pro menší děti, jedno pro větší. Ze zpětné vazby vyplývá, že se jedná o významnou terapeutickou událost v životě pacientů, kteří se jednak na čtení předem připravují a těší, jednak je toto čtení ještě následně využíváno a rozebíráno v rámci skupinové terapie.

Z jednání Velké rady 17. června 2015

Jednání se konalo podle plánu jednání, po úvodní modlitbě a drobných úpravách minulého zápisu byl tento přijat.

* Poděkování za zajištění prostoru pro Formační setkání postulantů, které se uskutečnilo 6. 6. ve Strahovském klášteře patří chev. Michalu Zahálkovi, za přípravu programu chev. Petru Řehořovi. Zúčastnilo se 12 kandidátů. Hezké atmosféře přispělo také setkání s J. E. velmistrem, který se části setkání zúčastnil.

* Slavnost Těla a Krve Páně – mše sv. v Katedrále sv. Víta byla navštívena členy Pražské komendy, kteří se následně tradičně podíleli na nesení baldachýnu.

* VR vzpomenula blízkého se 40. kněžského výročí o. Jana Budila OSA, SchLJ a přeje mu k tomuto jubileu vše dobré, pevně zdraví a hojnost Božího požehnání.

* Špitálník připravuje návrh memoranda o spolupráci mezi LP a jihočeskými skauty.

* Dále byla podána zevrubná informace o projektu Poradna sv. Apolináře – zde patří velký dík csr. Lence Pavlové za efektivní a nadšenou činnost, která pomáhá klientům a která vzbudila zájem a uznání vedení nemocnice. Do budoucna bude nutné se zamýšlet nad zajištěním kontinuity a udržitelností rozvoje tohoto projektu, případně personální posílení dalšími dobrovolníky a celkové využití v rámci popularizace u široké i odborné veřejnosti.

Ondřej Vanke, GCLJ-J
bailli ČVP

Pohnutý osud statečného kardinála

Ondřej Vanke, GCLJ-J

+ Mindszenty József

Komunistické Maďarsko nebylo příliš vzdáleno od svého souputníka, Československé socialistické republiky. V obou zemích byla Církev pronásledována, v obou zemích se našli stateční odpůrci režimu a v obou zemích sdíleli osud svých věřících také jejich kardinálové. I když se sporadické zprávy dostaly k našim věřícím pouze prostřednictvím poslechu zahraničního rozhlasu, mnozí z nich vnímali stejně tak bolestně internaci a mučednickou smrt v zahraničí kardinála Josefa Bera-
na, jako obdobný osud Józsefa kardinála Mindszentyho či ukrajinského kardinála Josyfa Slipyje.

József kardinál Mindszenty se narodil 29. března 1892 v Csehi-Mindszentu jako József Pehm v maďarské selské švábské rodině, jeho mateřtinou byla tedy švábská němčina. Jméno Pehm však původně znělo Böhme (Čech); a slovo Csehi

a byl jmenován biskupským komisařem v župě Zala. V roce 1937 ho s ohledem na jeho zásluhy Pius XII. jmenuje papežským prelátem. Politická situace v Maďarsku se radikalizovala, k moci se postupně dostávali fašisté. Po Anšlusu Rakouska se Velkoněmecká říše stala přímým sousedem Maďarska. Po propuknutí války si v roce 1941 Mons. József Pehm změnil své německy znějící jméno na Mindszenty. Mindszent, podle vesnice, kde se narodil, ke kterému připojil koncovku -y, kterou se vyznačuje většina uherských šlechtických rodů. Důvodem k této změně bylo, že maďarští Němci podporovali nacistický Volksbund. V březnu 1944 se József Mindszenty stal biskupem ve Veszprému a téhož roku byl, podruhé ve svém životě, uvězněn fašisty Ference Szöllösiho a gestapem. Mindszenty se totiž ještě s dalšími dvěma maďarskými biskupy otevřeně postavil proti

Před svobodnými volbami v listopadu 1945 odsoudil Mindszenty v pastýřském listu „marxistické zlo“ a vyzval věřící k volební podpoře Strany nezávislých malorolníků. Po volbách, které malorolníci přesvědčivě vyhráli, neúspěšně podporoval ideu obnovení monarchie v Maďarsku. K těmto krokům jej však vedla ještě jedna další skutečnost – v Maďarském království bylo zvykem, že pokud nebyl obsazen královský trůn, vykonával tuto funkci tradičně ostrihomský arcibiskup do doby korunovace nového krále. Mindszenty se tedy jako legitimista snažil o udržení starých zvyklostí, v nové době tak nepopulárních.

Osmnáctého února 1946 byl arcibiskup Mindszenty jmenován kardinálem. Za svůj důležitý úkol považoval rozděle-

„...Hájím Boha, Církev a Maďarsko. Tato zodpovědnost na mě byla uvalena osudem národa, který stojí osamocen, sirotek v celém světě. Ve srovnání s utrpením mého lidu, můj osud není důležitý...“ 18. XI. 1948

v názvu vesnice nasvědčuje původně českému obyvatelstvu této oblasti.

Vyslyšel Boží volání a po absolvování střední školy započal studovat teologii v semináři v Szombathely, kterou zakončil svým vysvěcením na kněze 12. června 1915. Stal se farářem v Zalaegerszegu, přispíval do katolických tiskovin, psal rozsáhlé historické studie, působil jako učitel náboženství.

Poprvé jej zatkl komunisté 20. března 1919, když vyučoval náboženství na gymnáziu v Zalaegerszegu. Režim revolucionáře Bély Kuna vyhlásil válku Církvi. Hlásal: „Dělníci nemají vlast.“ Po pádu monarchie Karla I. vzešla z převratu Maďarská republika rad a Béla Kun zavedl bolševický program: znárodnění bank a podniků, znárodnění půdy velkým hospodářům ve prospěch družstev, vytvoření ostrážité politické policie. Experiment byl natolik sverpý a nepopulární, že padl po necelých 133 dnech, 1. srpna 1919, zásahem rumunské armády. Běsnění rudých gardistů P. József Pehm přežil

deportací Židů z Maďarska a kritizoval násilí páchané na Židech. Když se fran-tiškánský kvardián z Veszprému pokusil odzpívat Te Deum na počest „odžidovnění města“, byl okamžitě Mindszentem suspendován. Propuštění se Mindszenty dočkal až ve chvíli, kdy sovětská vojska překročila maďarské hranice. Jako osvobozený vězeň byl požádán, aby pronesl uvítací řeč. Mindszenty však odmítl s odůvodněním, že on nebyl osvobozen, nýbrž pouze opuštěn policisty na útěku, lze tedy očekávat, že se znovu octne v těžkostech. Veszprém byl obsazen Sovětskou armádou, která zcela vyrabovala biskupskou residenci. Poté, co odtáhla, dal se Mindszenty hned do práce. Objížděl svou diecézi a viděl přitom Rusy vyrabované a vypálené domy, dozvěděl se o jejich vraždění a znásilňování.

Po skončení druhé světové války byl 2. října 1945 jmenován arcibiskupem v Ostrihomi (Esztergom), což znamenalo, že se stal primasem, přestože byl tenkrát nejmladší z maďarských biskupů.

ní rozsáhlých farností do více menších farností. Za jeho působení stoupl počet mužů přítomných na bohoslužbách, i těch, kteří přistupovali ke svátostem. Odmítl výdaje na opravu těžce poškozené biskupské residence se slovy: „Je zcela v pořádku, když primas země, která se nachází v troskách, rovněž přebývá v ruině.“

Maďarští komunisté počátkem roku 1948 dospěli k názoru, že se maďarská lidová demokracie marně snažila tři roky začlenit katolickou církev do díla obnovy, a že je konec s trpělivostí, se kterou zacházeli se špiony, zrádci a fašisty v kněžském a kardinálském oděvu. Je tedy třeba udělat pořádek. Tento ohlášený útok na církev vedl k zesílení propagandy, volání zmanipulovaných demonstrantů po oprátce pro Mindszentyho, podpisovým akcím proti němu, domovním prohlídkám a policejním akcím proti katolickým institucím, legitimování návštěvníků arcibiskupské residence a 19. listopadu pak k zatčení kardinálova sekretáře Andrása

FOTO PUBLIC DOMAIN ARCHIVES

Zakara. Dne 23. prosince 1948 policie obsadila arcibiskupskou rezidenci a večer o svátku sv. Štěpána byl kardinál zatčen a odveden, přičemž mu ani nebylo dovoleno se řádně rozloučit se svou právě přítomnou matkou. Tiskové oddělení ministerstva vnitra následující den oznámilo, že Mindszenty byl vzat do vazby kvůli podezření z jednání nepřátelského republiky, ze zrady země, ze špionáže a devisových spekulací. Kardinál byl pak ve vězení na ulici Andrassy 60 celých 14 dnů bit a fyzicky týrán, byl mu odírán spánek a byl zdrogován. V předtuše svého zatčení již dříve před svým zatčením založil do církevního archivu následující prohlášení: „Počínaje dnešním dnem, prohlašuji neplatným a nepravdivým jakékoli přiznání viny připisované mé osobě.“ V následujícím vykonstruovaném procesu, uskutečněném v únoru 1949, byl odsouzen k doživotnímu vězení na základě vynuceného přiznání, přičemž prokurátor pro něho požadoval trest smrti. Na obžalobu lidové komise a soudu musel odpovídat pouze slovy „ano“, „ne“. Po jeho zatčení následovalo v Maďarsku masové zatýkání kněží a perzekuce církvi.

Ve světě se okamžitě zdvihla marná vlna protestů proti jednání maďarské vlá-

dy. Valné shromáždění OSN prohlásilo odsouzení Mindszentyho za protiprávní. Po svém odsouzení strávil kardinál půl roku ve vězeňské nemocnici, kde jej lékař, který mu předtím podával drogy, zbavoval následků jejich působení. Poté strávil čtyři roky na neznámém místě. Po celou dobu svého věznění byl takřka odříznut od zpráv týkajících se toho, co se děje ve světě. Pokud se něco dozvěděl, tak to bylo z nedostatku pozornosti jeho strážců. I jeho matka se s ním mohla vídat zřídka a bez možnosti hovořit tak, aby to nikdo jiný neslyšel. Časem se podmínky jeho věznění trochu zmírnily; byl mu navrácen zabavený růženec a breviář a bylo mu umožněno sloužit mši svatou v cele a občas se mohl vyzpovídat knězi, kterého k němu přivedli do cely. Počátkem listopadu 1955 byl konečně převezen do internace na zámku Almásy ve vesnici Felsőpetény ležící nedaleko hranice s Československem. Tam mu posléze bylo umožněno číst vybrané noviny a časopisy. Na pokus zavléci jej do jednání mezi státem a církví odpověděl ministerskému úředníku, že vyjednávat může jen ten, kdo je na svobodě. Kardinál odmítl také amnestii, která by byla vázána na podpis dohody církve s vládou. Komunisté se snažili vzbudit dojem, že vztahy

mezi církví a státem jsou „normalizovány“, proto tolik usilovali o dohodu.

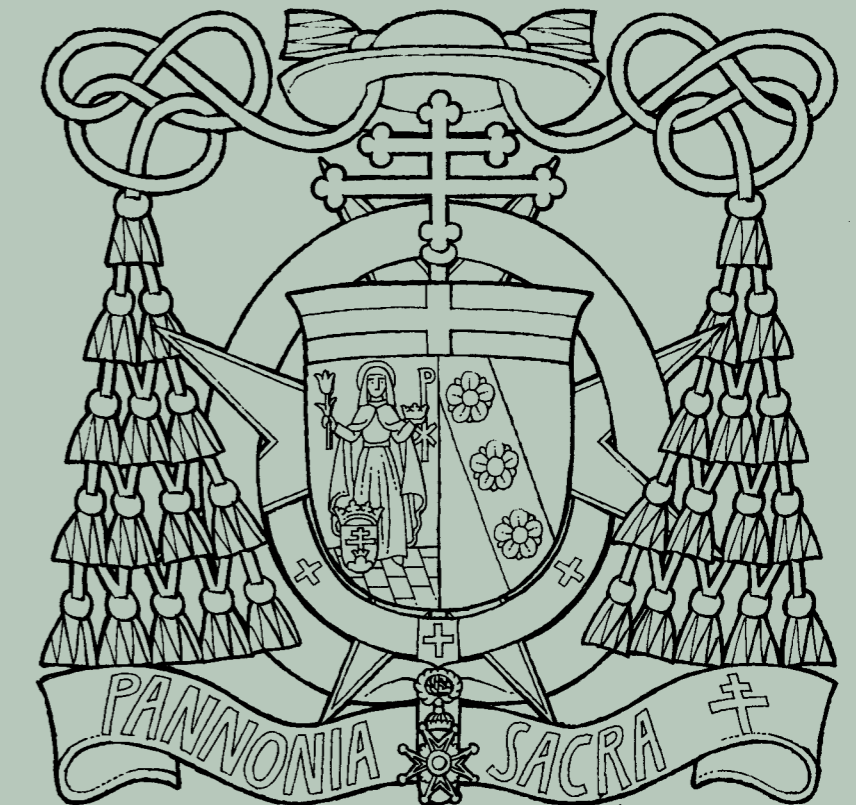
Dne 23. října 1956 vypuklo v Budapešti povstání a kardinál Mindszenty byl propuštěn (důstojník, který jej z internace přivezl do Budapešti, byl později za Kádárova režimu oběšen). Ve veřejném rozhlasovém projevu vyzval k odporu proti komunistickému režimu. Vyslovil se i proti reformním komunistům v čele s později popraveným Imre Nagyem, avšak tuto vládu považoval za legitimní. Maďarské povstání bylo utopeno v krvi poté, co se komunistický předák János Kádár spojil se Sověty a tanky potlačily poslední vzbouřence v centru Budapešti. Po porážce povstání se kardinál uchýlil na americké velvyslanectví v Budapešti, kde nuceně strávil v politickém azylu následujících 15 let. Budova amerického velvyslanectví však byla pouze jakýmsi lepším vězením s velmi omezenými možnostmi jakéhokoliv dalšího působení. Později ve svých pamětech kardinál Mindszenty označil slabost západních mocností ve vztahu k militantnímu komunismu za trvalou ostudu dějin.

Mezitím v říjnu 1970 jednali ve Vatikánu vedoucí „úřadu pro církevní záležitosti“. Maďarští představitelé totiž potřebovali nového, poslušnějšího církevního představitele, jehož prostřednictvím by mohli rozšiřovat svůj vliv. Svätý Otec odpověděl, že nezbaví Mindszentyho úřadu, nebude na něj vyvíjet nátlak a bude respektovat jeho svobodná rozhodnutí. V roce 1971 kardinál odmítl nabídku, aby v tichosti opustil zemi, přesto v září obdržel amnestii. Na tento akt odpověděl, že nikdy o amnestii nežádal a že jako náprava justičního zločinu je možná jen rehabilitace. Konečně 28. září 1971 mohl s vatikánským diplomatickým pasem odjet do Vídně a dále do Vatikánu, kde byl přijat s mimořádnou úctou. Papež jej ujistil, že je a zůstává ostříhomským arcibiskupem a primasem Maďarska a že kdyby měl nějaké potíže, má se na něj obrátit s důvěrou. Téhož dne odcestoval kardinál do Vídně, kde se usídlil v semináři, který byl založen jeho předchůdcem a byl kardinálovi podřízen. Prohlásil, že železnou oponu považuje za provisorní a smrtonosnou hranici. Další vývoj byl ze strany Vatikánu pragmatický, protože jeho záměrem bylo obsadit fakticky

uprázdněný stolec maďarského primasa. Proto 5. února 1973 papež prohlásil, že považuje arcibiskupský stolec v Ostřihomi za uprázdněný a jeho administrátorem jmenoval biskupa László Lékaie. Ten byl vůči komunistům povolný, přesto ho Pavel VI. jmenoval 24. května 1976 kardinálem. Toto rozhodnutí vyvolalo celosvětovou nevoli, Mindszenty se však nenechal odradit od svého dalšího působení. Prohlásil, že jeho životní úkol se nemění a že má na pěti kontinentech stále co dělat...

Dne 6. května 1975 se kardinál Mindszenty v jedné z vídeňských nemocnic podrobil jednoduché operaci, kdy mu byl z těla odebrán vzorek za účelem zjistit, zda netrpí nádorem. Zákrok se povedl, avšak pacient se neprobral z narkotického spánku. Kardinál Mindszenty zemřel 6. května 1975 – v letošním roce jsme si připomněli 40. výročí této smutné události. Zádušní mši svatou a poté pohřební mši svatou za kardinála celebroid rakouský kardinál Franz König. Mindszentyho ostatky byly podle jeho přání uloženy v kapli sv. Ladislava v basilice v Mariazell. V roce 1991 byly ostatky slavně převezeny zpět domů do Ostřihomi a byl započat beatifikační proces.

Náš velmistr, J. E. Jan hr. Dobrzenský z Dobrzenicz, vzpomíná, že v kanadském exilu byly v kostele Sv. Václava v Torontu během každé mše sv. pronášeny přímlyvy a modlitby za vězněného kardinála Berana a jeho spolubratra ve službě kard. Mindszentyho. Osobnost Józsefa kardinála Mindszentyho je pro nás – lazariány – důležitá ještě z jednoho důvodu. Od r. 1972 byl totiž nositelem velkokříže Řádu sv. Lazara a jeden z jeho následovníků, kard. László Paskai, intronizovaný v r. 1987, je emeritním duchovním protektorem našeho Řádu.

Obr. na straně 6: Kardinál Mindszenty při procesu
Nahoře: Budova velvyslanectví USA v Budapešti
Dole: Znak kardinála Mindszentyho jakožto nositele velkokříže Řádu sv. Lazara (kresba Zdirad J. K. Čech)

O HERALDICE

aneb několik poznámek k erbovnímu právu v českých zemích

3. část

Podobu erbů nižší šlechty později upřesnila Heraldická norma (Heraldische Norm) z roku 1824 vydaná ředitelem dvorské kanceláře Franzem Josephem hrabětem Guicciardim. Iniciativa vyšla od tehdejšího erbovního cenzora Vincenze Ignaze rytíře Seydela, který roku 1824 korigoval návrh znaku o nobilitaci žádajícího kapitánporučíka Xaveria Rapaiche (po nobilitaci Rapaiche z Ruhmwerthu). Tomu odmítl povolit figuru zlatého lva ve stříbrném poli ve třetím poli štítu a odvolal se přitom na základní heraldický předpis neumožňující klást barvu na barvu a kov na kov. Zakázal také užití srdečního štítku s vyobrazením čestné medaile, kterou kdysi obdržel. Podstatná je ta část memoranda, jež se týká klenotu. Rapaich totiž požadoval pět per – modré mezi čtyřmi červenými. (Obr. 9) Seydl však uvedl, že takový klenot jeho stavu nepřislouší. Zdůraznil, že k prostému šlechtictví náleží maximálně pera tři a které navíc musí mít takové tinktury, jež se objevují ve štítě, a erb podle toho následně upravil (Obr. 10).

Toto „pravidlo tří per“ – stejně jako řada dalších předpisů (například o počtu příleb) – ale rozhodně z klasické heraldiky nepochází a je vynálezem státních úředníků, kteří se snažili najít další snadný rozlišovací prvek umožňující identifikaci postavení osoby v rámci šlechtické společnosti jen na základě znaku. „Pravidlo tří per“ je ale logické v případě znaků o jednom poli; u složitějších, které si prostí šlechtici (včetně Rapaiche) rádi nechávali udělit, je ale celá věc z heraldického hlediska sporná. V pozdější době se tak nezdálo, že i osoby povýšené do nejnižšího šlechtického stupně, které si nechaly udělit složitěji členěné znaky, nosily v klenotu čtyři i více per.

Nově nobilitovaným osobám bylo také přísně zakázáno užívat pole či štíty o jedné tinktuře (prosté štíty). Bratrům Rothschildům byl při povýšení do rakouského stavu svobodných pánů roku 1822 sice povolen srdeční štítek, ovšem

nikoli v podobě původně navrhovaného prostého štítu (jednobarevného červeného pole – obr. 11), ale s vloženou figurou stříbrného kulatého štítku. Význam rodového erbu jako mluvícího znaku (Rothschild = červený štít) ale zůstal zachován (Obr. 12).

Po dlouhou dobu byl také dodržován výnos, že heroldské figury bez dodatků náleží jen starobylým rodinám a jejich udělování nově nobilitovaným osobám bylo povolováno jen neochotně. K liberalizaci tohoto předpisu došlo teprve koncem 19. století, kdy ve výjimečných případech bylo novošlechticům povoleno i udělení kolčí přílby (např. roku 1909 plukovníkovi Ferdinandovi rytíři Martererovi – obr. 13).

Erbovní cenzoři zamítali také nejkřiklavější prohršky proti heraldickým zvyklostem. Velmi častou chybou v návrzích erbů bylo u prostých šlechticů a rytířů vypouštění přílby s klenotem a její nahrazení hodnostní korunou, někdy se vyskytoval špatný počet příleb neslučitelný s udíleným titulem. Jinak byl ale jejich postoj mimořádně liberální. Do štítu a klenotu tak bylo možné umístit téměř cokoli. Pokud požadovaný erb alespoň částečně dodržoval heraldická pravidla, nekladly se fantazii šlechticů žádné meze. Mimořádně oblíbené byly symboly povolání a atributy profesí. Intelektuálové všech profesí si například velmi rádi přidávali do znaků sovu jako odznak moudrosti (učitel korunního prince Rudolfa Dionys rytíř Grün – obr. 14). Ve znacích malířů pak často nacházíme tři štíty, původně odznak malířského cechu (Václav Brožík z Valrose – obr. 15), v erbech lékařů Aeskulapovu hůl (Vincenc šlechtic Jiruš – obr. 16), u právníků fascas (liktorský svazek) či meč a váhy (advokát Adolf Bachrach – obr. 17), u důstojníků meč i jiné zbraně (Jan Sagner z Eisbergu – obr. 18), u finančníků a bankéřů včelí úl (Jonas svobodný pán Königswarter – obr. 19), osob spjatých s budováním železnic „ohnivého oře“

Kresby erbů: Michal Fiala & archiv autora

25

(technický rada banky Creditanstalt Julius rytíř Herz z Hertensriedu – obr. 20) a u průmyslníků figury mnohdy velmi neobvyklé. Vedle často užívaného ozubeného kola, jednoho z typických odznaků průmyslu, tak v jejich erbech můžeme najít třeba tkalcovské člunky (Josef rytíř Bartoň z Dobenína – obr. 21) či válce na drcení rudy (Maximilian Bondy šlechtic z Bondropu – obr. 22).

Zajímavý erb si při povýšení do rytířského stavu nechal roku 1876 udělit slavný rakouský polární badatel a rodák ze severočeských Teplic Julius Payer (Obr. 23). Znak je opět označován za „vzor úpadkové heraldiky“ a „odstrašující případ“, ale toto příkré hodnocení zcela

26

opomíjí skutečnost, že jej Payer – stejně jako řada jiných před ním a po něm – pojal jako oslavu svého nejslavnějšího činu: objevení země Františka Josefa 30. srpna 1873. U nás mnohem známější je případ velkostatkáře Václava Špačka, který si po povýšení do šlechtického stavu roku 1908 zvolil nejen přídomek „šlechtic ze Starburgu“ (česky: ze Špaččího hradu), ale také znak s vyobrazením zříceniny hradu Kokořína, jenž byl centrem jeho velkostatku a který právě začal renovovat (Obr. 24).

Není bez zajímavosti, že zatímco v předchozích staletích se erby při udělování vyššího stavu obvykle rozšiřovaly přidáváním dalších polí a přileb, v 19. a

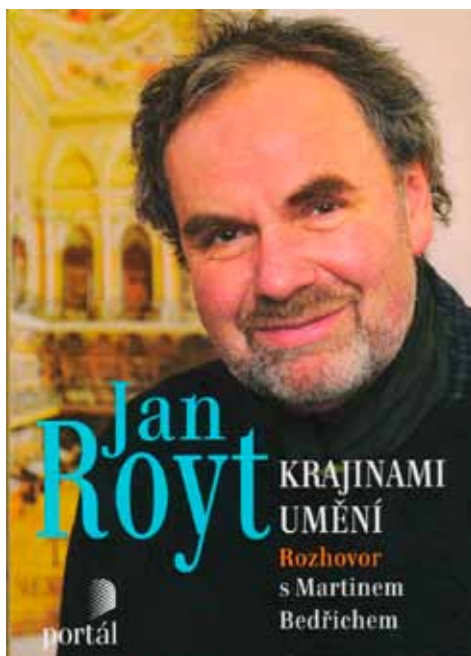
27

20. století můžeme v řadě případů vysledovat proces naprosto opačný. Průmyslník a velkostatkář Friedrich Josef Leitenberger tak při udělení rytířského titulu roku 1868 získal erb s povinnými dvěma přilbami, ale po povýšení mezi svobodné pány si nechal udělit již jen přilbu jedinou (Obr. 25). Ještě patrnější je tento proces u velkostatkáře a velkopřůmyslníka Geoga Haase z Hasenfelsu. Jeho šlechtický erb z roku 1899 (Obr. 26) se od baronského z roku 1909 (Obr. 27) zásadně odlišuje a kromě figury zajíce, která se objevuje v obou, nemají oba nic společného.

Dokončení v příštím čísle

do vaší knihovny

V medailonu chev. Jana Royta v minulém čísle Reunionu nebylo dost prostoru k upozornění na jeho novou knihu. Ta byla představena při příležitosti autorových šedesátých narozenin na půdě teologické fakulty UK, kde převzal z rukou Jeho Magnificence stříbrnou medaili Univerzity Karlovy. Prezentace knihy *Jan Royt: krajinami umění* se ujal známý literární vědec doc. Jaroslav Med, který uvedl, že knížku rozhovorů autora s Martinem Bedřichem přečetl jedním dechem. Autora tohoto upozornění postihlo totéž. Přečetl jsem knihu dříve, než jsem dojel z Prahy do Liberce a opakovaně se k ní vracím. Nechci budoucí čtenáře ochuzovat o požitek probírat se jednotlivými kapitolami, jen uvádím, že osobní vyznání autora jsou prokládána, jak je u něho tradiční, mnoha obohacujícími poznatky z historie i kultury. Knihu všem vřele doporučuji.

A. S.

V úvodníku minulého čísla Reunionu naléhavě doporučil náš duchovní převor, o. b. František Lobkowicz, členům Českého velkopřevorství papežskou bulu, kterou Sv. Otec František vyhlásil 11. dubna 2015 mimořádný Svatý rok Milosrdenství. Tento jubilejní rok započne 8. prosince 2015 na slavnost Panny Marie a bude zakončen liturgickou slavností Krista Krále 20. listopadu 2016.

Myšlenka Svatých roků má základ ve Starém zákoně, kde se každých 50 let pravidelně slavilo milostivé léto. K němu patřilo odpuštění dluhů, propuštění otroků, vrácení zcizeného statku a půdy. Katolická tradice se tím inspirovala a vyhlásování Svatých roků spojila s odpuštěním dluhů a trestů za spáchané hříchy; poslední – řádný – Svatý rok se uskutečnil v r. 2000.

Hlavním motivem těchto oslav je odpuštění a milosrdenství, papež vyzývá k soucitné lásce jako k velkému kritériu věrohodnosti Církve. Odpuštění pro Sv. Otce znamená návrat k podstatnému, „abychom na sebe vzali slabosti a těžkosti svých bratří. Odpuštění je síla, která křísí k novému životu a vlévá odvahu

hledět do budoucnosti s nadějí“. Všichni potřební by měli v našich farnostech a společenstvích, tedy i v Řádu Sv. Lazara, nacházet oázu milosrdenství. Je to životní program, který je náročný a stejně tak plný radosti a pokoje. Abychom byli schopni milosrdenství, musíme tudíž nejprve naslouchat Božím Slovu, což znamená obnovit hodnotu mlčení při rozjímání Slova, které nám je určeno. Takto lze rozjímat Boží milosrdenství a osvojovat si je jako vlastní životní styl.

Naším řádovým údělem je podporovat a naplňovat snahy Církve, která nese slovo a útěchu chudým, oznamuje osvobození těm, kdo jsou uvězněni v nových formách nevolnictví moderní společnosti, navrácí zrak tomu, kdo už nevidí, protože se stáhl sám do sebe, a navrácí důstojnost tomu, kdo ji postrádá. Zároveň se chceme řídit slovy Písma: „Kdo prokazuje milosrdenství, ať to činí s radostí“ (Řím 12,8).

Zvláštním znamením Svatého roku je pouť, protože je obrazem cesty, kterou se každý člověk svým životem ubírá. Život je putováním a lidská bytost je viator, poutník, který jde po cestě ke kýženému cíli. Také ke Svaté bráně v Římě a

kamkoli jinam bude každý muset podle svých sil vykonat pouť. Bude to znamení skutečnosti, že také milosrdenství je cílem, kterého je třeba dosáhnout a který vyžaduje závazek a obět. Pouť je tudíž podnětem k obrácení: prostřednictvím Svaté brány se necháme obejmout Božím milosrdenstvím a zavážeme se k tomu, abychom vůči druhým byli milosrdní, jako je Otec k nám.

Papež zdůrazňuje potřebu rozvíjení vztahu k Panně Marii a vyzývá, abychom se k ní obraceli se starobylo a stále novou modlitbou *Salve Regina* a ke mnohým svatým a blahoslaveným, kteří své životní poslání naplňovali milosrdenstvím. Zároveň doporučuje naší pozornosti osobnost polské řeholnice, svaté Faustíny Kowalské, na jejíž přímluvu si vyprošujeme život v Božím odpuštění a neochvějně důvěře v Jeho lásku.

Ve světle papežské buly tedy dostává nový význam také naše putování do Říma ve dnech 13.–16. 10. 2016, kde se bude konat Velká generální kapitula Řádu Sv. Lazara Jeruzalémského.

*Ondřej F. Vanke, GCLJ-J
bailli*

S plným zněním buly je možné se seznámit na internetových stránkách
<http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=21717>

FOTO EQUAL JUSTICE INITIATIVE

Zářivé, skoro letní počasí tohoto dne, umožnilo nejen zazářit historickým uniformám při defilé členů nejrůznějších vojenskohistorických spolků v parku zámku v Brandýse nad Labem, ale určovalo i radostný charakter již třináctého setkání na audienci u císaře Karla I. Úvodní, vzpomínkovou částí oslavy, zkušeně provázel její hlavní organizátor PhDr. Milan Novák. Letošní slavnost zvláště připomínala 100. výročí úmrtí někdejšího učeného obyvatele brandýského zámku i tehdejšího majitele celého panství, arcivévodu Ludvíka Salvátora z linie toskánských Habsburků. Jeho vztah k místu, jakož i vědecký odkaz připomněl ve své promluvě jeden z jeho potomků, arcivévoda Sándor von Habsburg-Lothringen. Vyjádřil se také k určité tradici vědeckých zálib, pěstovaných v toskánské linii, která se nakonec realizuje i v jeho vlastní osobní profesi a aktivitách. Za toskánskou linii byl přítomen ještě arcivévoda Georg von Habsburg-Lothringen, prasynovec Ludvíka Salvátora. Mezi slavnostními řečníky zaujímala dozajista nejčestnější místo vnučka bl. Karla, arcivévodkyně Gabriela von Habsburg-Lothringen. Na tribuně byl přítomen také apoštolský nuncius v České republice Mons. Giuseppe Leanza, rakouský velvyslanec v ČR Ferdinand hrabě Trauttmansdorff-Weinsberg, poslankyně parlamentu ČR Nina Nováková, armádní generál Ing. Vlastimil Pícek a konečně také zástupci Vojenského a špitálního řádu sv.

Lazara Jeruzalémského, jakož i zemské Modlitební ligy císaře Karla I. za mír mezi národy.

Opravdová audience u císaře Karla se však odehrávala až ve staroboleslavském chrámu Nanebevzetí Panny Marie, kde byl při mši svaté vystaven relikviář s ostatkem blahoslaveného panovníka. Slavnou mši svatou, za přítomnosti všech vzácných hostů, celeburoval papežský nuncius Jeho Excellence Mons. Giuseppe Leanza, s nímž koncebrovali prof. Marian Gruber OCist., prezident Modlitební ligy císaře Karla, a staroboleslavský kanovník a farář P. Mgr. Michal Procházka.

Po mši svaté chrámový sbor, který při ní výtečně provedl mši Franze Schuberta, i s přítomnými zazpívali státní hymnu ČR a také starou rakouskou hymnu. Při jejich slovech „osud trůnu habsburského Rakouska jest osudem“ přicházel na mysl až prorocký význam těchto slov. Na jedinečném místě, jakým je Stará Boleslav, se však nabízejí zejména historické paralely životů dvou našich panovníků, povýšených ke cti oltáře, s tímto místem zvláštním způsobem spojených – sv. Václava a bl. Karla Rakouského. První stojí na počátku našich křesťanských dějin, druhý na konci křesťanské monarchie. Třebaže jejich pozemské životy odděluje bezmála celé tisíciletí, jsou si ve svém panovníckém údělu i ve vztahu k zemi, svěřené do jejich správy, až překvapivě podobní.

Svatý Václav moudře a odpovědně jako

dobrý panovník usiloval o mír s Říší – a stálo jej to kvůli domácí opozici trůn a život. Také Karel Rakouský se v zájmu svých národů snažil, byť se značně omezenými možnostmi, ukončit válečné útrapy – a stálo jej to trůn a zanedlouho i život ve vyhnanství, obojí podobně přičiněním vlastních poddaných. Na jejich trůny pak usedli ti, kteří o pokoj neusilovali a proto jej ani nedovedli uhájit. A v obou případech čelila česká země smrtelnému nebezpečí zániku: nejprve kolem roku 1000 po krátké vládě třetího z Boleslavů, o tisíc let později při zániku české státnosti v letech Protektorátu a koneckonců i v následujících desítkách let poté, při životě v hanebném područí sovětského impéria.

Bylo výše napsáno, že vlada blahoslaveného Karla stojí na konci (možná prozatímním) české křesťanské monarchie, nestojí však na konci našich křesťanských dějin. Ty pokračují a mohou pokračovat dále. A přijdou, jak doufáme, i nečekané plody, budeme-li odvážně vyznávat Boží pravdy a s vpravdě rytířskou rozhodností je zachovávat, obhajovat a bránit. Kéž proto vždy získáváme posilu před Palladiem Země České a na přímluvu svatých Václava, hlavního ochránce českého národa, staroboleslavského poutníka Jana Nepomuckého, hlavního ochránce české země a Karla Rakouského žijeme jejich víru.

Mgr. Jan Adámek, postulant

FOTO STANISLAV PŘIBYL

FOTO STANISLAV PŘIBYL

- ↑↑ Velvyslanec Republiky Rakousko Dr. Ferdinand Trauttmansdorff a vévodkyně Toskánská při nesení obětních darů
- ↑ Velvyslanec Republiky Rakousko a papežský nuncius Mons. Giuseppe Leanza na tribuně v Brandýse nad Labem
- ➔ Papežský nuncius a vévodkyně Toskánská
- ➔ Bailli Ondřej Vanke při čtení přímluv
- ➔ Papežský nuncius žehná Palladiem země České na závěr slavnostní mše svaté

Svatá Jana de Chantal: život, dopisy

Mgr. JAN JEŘÁBEK, ComplJ

B ylo to hned několik „rolí“ profánního charakteru, kterými musela Jana de Chantal (1572–1641) projít předtím, než se stala spoluzakladatelkou a představenou nově založeného Řádu Navštívení: narodila se v rodině s dobrým společenským postavením, v časném dětství ztratila matku a násled-

ně byla vychovávána otcem a tetou ke zvládnutí praktických, finančních a právních záležitostí, s pevnou loajalitou ke katolické církvi, a k postavení budoucí manželky a matky. Ve dvaceti letech se provdala za barona de Rabutin-Chantal, ovdověla dva týdny po narození jejich posledního dítěte, z jejich šesti dětí ze-

mřely tři před její vlastní smrtí, a později v životě ji postihla ztráta většiny všech nejbližších.

Za těchto okolností se pro ni „přijetí věcí tak jak jsou“ (a tedy i jako „duchovní kategorií“) stalo součástí přijetí procesu smutku a podstoupení určité formy „mystické smrti“ ve vztahu k osobám,

s nimiž ji životní situace, osobnost a temperament spojovaly, a které již nežily – a v této situaci (tedy již jako ovdovělá) se v r. 1604 setkává s Františkem Saleským; postupně odkrývá hlubiny svých duchovních aspirací a akceptuje jeho duchovní vedení, které – vedle nabytí hlubšího vhledu a postupného vnitřního osvobození – vyústilo v r. 1610 k založení malé kongregace v Annecy se zjednodušeným klášterním řádem, s přiměřenou spiritualitou a pracovním zatížením; původní roční noviciát a následné vycházení sester za službou nemocným se po vyhlášení Konstitucí a papežského breve r. 1618 mění v dodržování přísné klauzury. V r. 1622 bylo založeno třináct nových klášterů (první dvě pobočky byly v Lyonu a v Moulins) a v r. 1641 pozůstává Matka de Chantal 87 domů. V pozadí spirituální vize budoucí světice stojí proces individuálního posvěcování – milieu nově vzniklého řádu bylo klášterní a kontemplativní; tam, kde František Saleský formuloval počáteční pravidlo Řádu Navštívení a dával sestřím duchovní konference na téma jádra zasvěceného života, dotvářela světice spíše konkrétní způsob žití těchto pravidel v denní realitě.

Řád představoval jeden aspekt programu sv. Františka, a současně byl vyvrcholením nejhlubších snah Jany de Chantal, spojujících její duchovní podněty s počáteční nutnou péčí o širší rodinu. Po upevnění řádové identity (cca r. 1610–1616) se světice až do konce života představuje jako zkušená „vedoucí dušič“. Po úmrtí sv. Františka (r. 1622) pokračovala paní de Chantal ve vedení rozsáhlého společenství, v r. 1624 svolala první generální setkání představených, pomohla při vytvoření řádových pravidel a zvyklostí na kvalitním základě a jednou z jejich priorit bylo pokračování původního ducha domu „Navštívení“, z nichž mnoho členek se s Františkem Saleským nikdy osobně nesetkalo. Od nadřazených očekávala postoj mateřské péče a snahu podporovat duchovní postup sester, avšak vedení nesmělo nikdy být odsuzující nebo zastrahující.

Dopisy světice převážně reflektují řádové záležitosti a představují nejautentičtější psaný materiál, podávající svědectví o jejím vnitřním duchu a o genuiu jejího

duchovního vedení, který učinil další řádovou práci životaschopnou a nosnou. Dopisy jsou všeobecně psány jejím rukopisem a spojují do jednoho celku informace o nových záležitostech v jednotlivých Domech, žádosti, neformální rady, a pokyny duchovního vedení. Stylově se blíží dialogům běžným v mluveném jazyce a současně jsou neoddelitelné od náboženského, sociálního, politického a psychologického klimatu doby i od osobního kontextu světice. Paní de Chantal např. píše v r. 1616 nadřícené v Lyonu, že je třeba být co nejvíce se sestrami a poučovat je a podporovat při výkonu povinností vlastním příkladem i slovně. Řádovou sestru v Lyonu nabádá (r. 1616) k trpělivosti v její osobní situaci. V letech 1619–1622 je světice aktivní při zakládání prvního kláštera v Paříži a písemně instruuje novicky směrem k setrvání v absolutní věrnosti řádové Reguli. Dopisy z let 1623–1641 pak již nesou známky plné odpovědnosti sv. Jany za rychle se rozšiřující Řád: literatura obsahuje vybrané dopisy představeným a novicmistrovým v Dijonu (r. 1623), v Digne, v Grenoble (r. 1626), v Bourges (r. 1626), v Thononu (r. 1639), v Paříži, a konečně Matce představené Marie-Aimée de Rabutin (r. 1641) – opět v Thononu; novicmistrovou v Grenoble (r. 1626) nabádá, aby se sestry nenechaly zavádět problémy na cestě, avšak aby pokračovaly směrem k dokonalosti (mj. přesným dodržováním řádových Pravidel a pokynů nadřícené). Aristokrat Noël Brulart je vzhledem ke svému zdravotnímu stavu usměřován k cestě umírněného odstupu a k omezení svých charitativních a duchovních aktivit. Svou ovdovělou dceru Françoise (dopis z r. 1625) vede sv. Jana k hledání spásy pro její děti spíše než sociálního vzestupu v tomto „smutném a smrtelném“ světě. Matku de Bréhard (nadřícenou v Moulins) usměřňuje ve věcech nadměrného postu...

Literatura naznačuje, že i přes radikální proces sublimace se Janě de Chantal v následujících letech duchovního života nepodařilo bolestnou prázdnotu, vzniklou ztrátami mnoha nejbližších, zcela zaplnit – nicméně se statečně setkává se svým osudem a čestně přiznává, co se v ní odehrávalo. Její otevřenost vlastní vnitřní temnotě koncipují odborná

hodnocení jako ojedinělou, a tato tzv. „temná noc“ je spatřována jako jedna z nejdelších mezi všemi světci křesťanské tradice; téměř 40 let prožívala v modlitbě bolestivou prázdnotu, a intenzita jejího vnitřního boje se v posledním desetiletí života ještě stupňovala (stav, vyskytující se i u jiných světců a interpretovatelný jako proces eschatologického očišťování).

Tato prožitková radikální a bolestivá forma temné noci nicméně byla Františkem Saleským chápána jako přijatelná a dokonce – vzhledem k určitému emocionálnímu napětí – i jistým způsobem „oživující“. Paní de Chantal – podobně jako sv. František – nicméně cítila potenciál lidské duše a tak jako on přijala princip upřednostňování indiferentnosti ve vztahu k neočekávaným okolnostem i k osobnímu duchovnímu postupu (spíše než se o něj nadměrně zajímat). Jednoduchý život měl být u ní dokonale realizován... Určitý sebezápor vyvrcholil v roce 1616, kdy se stáhla do ústraní a zvolila samotu jako ústřední téma svého duchovního cvičení. V témže roce jí světec naznačuje, že by měla být ve stavu „... dokonalé oprostěnosti srdce...“; nedlouho poté začíná podnikat dlouhé cesty a zakládá nové kláštery Navštívení.

Nebyly to pouze vysoké ideály, které přispěly k jejímu smyslu pro realitu lidské „ne-dokonalosti“: její vlastní vnitřní stavy, problémy se synem, světsky orientovaná dcera, utrpení v důsledku náboženských rozbrojů – vše toto u ní přispívalo k posunu od nadměrného optimismu k pocitu křehkosti a omezenosti lidské osobnosti; zdá se, že měla dar ztotožnění se s utrpením ostatních, nepochybně přispívající k její činnosti představené Vizitantek.

Přátelství Františka Saleského a Jany de Chantal vyústilo ve spojenectví výrazného vzájemného obdarování a vedlo je společně i jednotlivě k realizaci jejich plného duchovního potenciálu. Oba byli považováni za duchovní vůdce své doby, jejich oživující vize duchovního života pronikla do tehdejší francouzské společnosti a zůstává inspirujícím odkazem pro život řádový i osobní v současném typu postindustriální společnosti.

Jana de Chantal byla blahověstena v roce 1751 a Klementem XIII. byla svaťověstena v roce 1767. ✦

PORADNA SV. APOLINÁŘE

V lednu 2015 byl na základě smlouvy o spolupráci, uzavřené mezi Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze, 1. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy a Lazariánskou pomocí – receptorii, výkonnou složkou Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského, zahájen projekt „Apolinář“ – společný projekt kliniky adiktologie a Řádu směřující k zavedení bezplatného právního poradenství pro ambulantní a lůžkové pacienty.

V rámci projektu Apolinář byla na klinice adiktologie zřízena od března pravidelná Poradna sv. Apolináře pro bezplatné právní poradenství, speciálně zaměřené na potřeby pacientů adiktologie. Název poradny byl zvolen tak, aby vyjadřoval blízkou souvislost s tradicí systémové léčby alkoholové a jiné závislosti v budově stojící v těsném sousedství s gotickým kostelem sv. Apolináře. Propojení právní poradny s postavou sv. Apolináře, jenž za svého života mnohé zázračně uzdravoval a léčil na těle i na duchu, podtrhuje zaměření a podstatu špitální a charitativní pomoci bližním, neboli poslání členů Řádu a dobrovolníků Lazariánské pomoci.

Náplní Poradny sv. Apolináře jsou osobní pohovory s pacienty lůžkové a

ambulantní léčby o jejich právní, sociálně-majetkové a rodinné situaci, popř. o jejich dluhové zátěži a kázni. Právní pomoc a odborná podpora rodinám pacientů a osobám blízkým se zvláštěním důrazem na zájmy nezletilých dětí. Konzultace a návrhy řešení právních záležitostí a konfliktních situací včetně soudních a správních řízení. Pomoc při podávání a vyřizování žádostí a jiných záležitostí na úřadech a soudech včetně orgánů trestního řízení. Podpora při soudním a mimosoudním řešení sporů v trestních, civilních, rodinných a správních řízeních.

Poradna sv. Apolináře se zaměřuje na podporu a uplatňování všech forem alternativního řešení sporů, zejména na vyjednávání, smíry a mediace včetně informativní schůzky k mediaci pro účastníky mediace a zúčastněné osoby. Mnozí pacienti přicházejí do léčby v době, kdy je proti nim zahájeno anebo vedeno trestní řízení, většinou pro majetkové trestné činy. Typickým trestným činem jsou krádeže. Spolupráce s poradnou nabízí pacientům příležitost přijmout odpovědnost za své předchozí jednání a jednat s poškozenými o náhradu škody způsobené trestným jednáním.

Poradna sv. Apolináře je otevřena

každý čtvrtek odpoledne a každý pátek dopoledne. Má k dispozici místnost v přízemí kliniky v sousedství tzv. adiktologické poradny.

Projekt „Apolinář“ a myšlenka právní poradny se od samotného počátku těší vstřícné podpoře ze strany vedení a zdravotního personálu kliniky i zájmu samotných pacientů, jimž jsou služby právního poradenství určeny. V prostředích zdravotnického zařízení, s vědomím specifik pacientů trpících závislostmi, jsou na poskytovatele právních služeb kladeny vyšší nároky, nežli je tomu ve standardních podmínkách advokátní kanceláře. Koordinátorka projektu a Poradny sv. Apolináře JUDr. Lenka Pavlová, PhD., SLJ, členka Řádu a Lazariánské pomoci, je součástí interního týmu kliniky. Toto postavení posiluje důvěryhodnost vůči pacientům a lepší orientaci v podmínkách a potřebách kliniky a pacientů. Postavení zástupce křesťanského a řádového společenství vnáší navíc do zdravotnického prostředí a odborného právního poradenství důležitý pastorační a duchovní rozměr poskytované služby.

Lenka Pavlová, SLJ

lazariánská pomoc

Jihočeští Lazariáni v akci

Na stránkách Reunionu pravidelně přinášíme zprávy o skutečně dlouhodobém projektu spolupráce našich spolupracovníků z Lazariánské pomoci – skautů ze Strakonice a Vodňan s DOZP – domovem osob zdravotně postižených v Oseku u Strakonice. Trvá již přes dvacet let, a za to patří největší dík br. Karlu Trávníčkovi II.FeM a br. Michalu Pauličovi III.FeM. Tito skautští vedoucí se zaměřili na práci s klienty psychiatrické léčebny

s kombinovaným postižením, kteří byli před lety mladými chlapci a za tu dobu se z nich stali dospělí muži s duší dítěte... První letošní setkání se uskutečnilo 21. dubna a 18 účastníků strávilo celý den různým sportováním, brannými disciplínami a táborskými dovednostmi. Protože však spokojenost účastníků každé akce konané v přírodě začíná u naplněného žaludku, věnovali se přítomní také vaření. A po celém dni, vyhladově-

lí a spokojení s výsledky práce vlastní rukou, snědli na ohni uvařenou polévku, opekli si buřty a z popela vyhrabali vonící brambory.

Setkání se všem nesmírně líbilo, další se po dohodě s p. ředitelem uskuteční v říjnu a pak již proběhne tradiční adventní odpoledne. Za to vše patří našim spolupracovníkům velký dík!

-red-

Zprávy z Jihu

Členové naší jednotky Lazariánské pomoci – Receptorie stále usilují o získání dalších spolupracovníků v Jižních Čechách a o zmapování dosavadních lazariánských aktivit v této oblasti.

Proto jsme si po doporučení J. E. bailiho a po přečtení článku v Reunionu č. 2/2011 řekli, že by byla škoda, abychom se blíže neseznámili s činností strakonických skautů br. Trávníčka a br. Pauliče.

V druhé polovině května jsme proto v rámci svých cest po Jižních Čechách oba spřízněné bratry navštívili v klubovně jejich skautského oddílu ve Strakonici. Po úvodním seznámení nás bratři

informovali o své dlouholeté prospěšné práci pro klienty ústavu v Oseku na Strakonicku.

I když se nyní, po nástupu nového vedení ústavu, jejich práce ubírá jiným směrem (ústav již nemá zájem o dodávání šatstva ze skautských sbírek), jejich aktivní práce neskončila. Dvakrát ročně organizují pro klienty vycházky do přírody – skautské stezky, které po plnění úkolů bývají zakončeny příjemným posezením u táboráku.

Členové jihočeské jednotky LP hned na místě bratrům skautům přislíbili

svou účast na této akci na podzim t. r. a finanční či materiální pomoc na akci.

Také se dozvěděli, že i výše zmíněné sbírky šatstva budou pokračovat. Jen při nezájmu o ně v Oseku, budou využity pro Dětský domov a Dům seniorů v Táboře. Vzhledem k osobním vazbám členů jednotky LP na Tábor se i zde otevírá prostor pro blízkou součinnost.

Věříme, že budoucí spolupráce bude oboustranně příjemná a hlavně užitečná pro ty, kteří naši pomoc potřebují.

Aleš Randl, BLJ
velitel Jihočeské jednotky LP-Receptorie

LAZARIÁNSKÁ POMOC
RECEPTORIE

www.lazarianskapomoc.eu

Záslužná medaile Italského velkopřevorství pro csr. Kamilu Malinskou

Při slavnostní investituře Italského velkopřevorství dne 30. 5. 2015 v Bolzanu přijala csr. Kamila Malinská z rukou italského velkopřevora chev. Giovanniho Ferrary Záslužnou medaili Italského velkopřevorství jako ocenění přátelské spolupráce. Investituře byli přítomni též J. E. Velmistř Jan hrabě Dobrzenský z Dobrzenicz a bailli Českého velkopřevorství J. E. Ondřej F. Vanke.

Na fotografii naše vyznamenaná spolusestra s J. E. velmistřem a italským velkopřevorem (zleva).

-red-

Mše svatá 5. 5. 2015 k 70. výročí konce II. světové války

V katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze se dne 5. května 2015 konala mše u příležitosti 70. výročí ukončení II. světové války. Bohoslužbě předsedal kardinál Dominik Duka OP. Kazatelem byl Mons. Leonard William Kenney, C. P., pomocný biskup z Birminghamu. Přítomni byli potomci účastníků domácího i zahraničního odboje a zástupci veteránů. Pozvání přijala také Helen Patton, vnučka legendárního generála George S. Pattona, který velel 3. americké armádě. Velitel Pražské komendy chev. Stanislav Příbyl po bohoslužbě daroval paní Helen Patton nábojnici z pušky M1A1 Garand, vystřelenou vojákem Pattonovy armády.

-red-

Zleva: chev. Stanislav Příbyl, paní Helen Patton s nábojnici a pověřený vojenský a letecký přidělenec Ruské federace plukovník Oleg Smirnov

Před pětáctyřiceti lety

S vděčností Bohu a svým nejbližším vzpomínám dnes na dobu před pětáctyřiceti lety, kdy jsem byl spolu se spolubratrem Angelikem Mičkou vysvěcen na kněze. Mým světitelem byl 22. června 1970 kardinál Štěpán Trochta. I jemu patří mé časté vzpomínky. Nikdy jsem si nepředstavoval, jak dobrodružné bude mé putování životem, kolik zajímavých lidí potkám a jaké bude mé působení v církvi.

✠ Dominik kardinál Duka OP
arcibiskup pražský a primas český
generální kaplan Řádu sv. Lazara

Vobis enim sum episcopus, vobiscum sum christianus

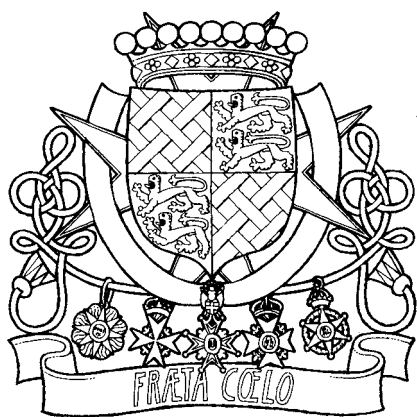

J. E. Ángel San Casimiro Fernández OAR se narodil 16. září 1942 v Pradejón, provincie La Rioja ve Španělsku. Po vstupu do semináře jej oslovila augustiniánská řehole a slavné sliby složil v r. 1964, o rok později byl vysvěcen a následně jej představení vyslali do Mexika. Vzhledem k politické situaci byl odtud vyslán do Kostariky. Jeho prvním cílem v Kostarice byla farnost El Carmen de Alajuela, kde strávil deset měsíců, poté pracoval jako nemocniční kaplan. V letech 1969–1973 přednášel na universitě v El Pasu v Texasu a po návratu do Kostariky zastával funkci provinciála. Dne 25. července 1995 přijal biskupské svěcení a byl jmenován prvním biskupem nově založené diecé-

ze Ciudad Quesada. V rámci Biskupské konference Kostariky je odpovědný za řeholníky a charitu. Dne 3. července 2007 byl jmenován 6. biskupem diecéze Alajuela. Diecéze má rozlohu 2.381 km² a žije zde 662.520 obyvatel. Pan biskup zároveň zastává funkci generálního sekretáře konference biskupů Střední Ameriky.

Dne 23. 5. 2015 byl na slavnostní investituře, řízené J. K. V. princem Charles-Philippem d'Orléans, vévodou z Anjou, přijat za člena Řádu sv. Lazara Jeruzalémského. Téhož dne zde vznikla samostatná řádová komenda.

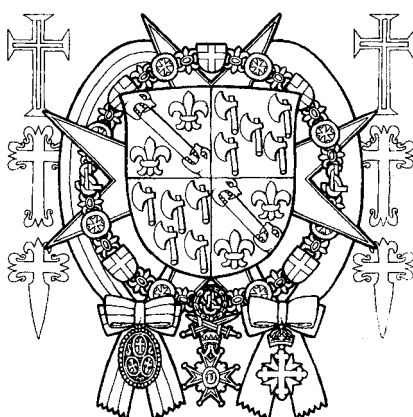
Ondřej Vanke

Jules Marie Edmond d'Anselme de Puisaye (1837–1917)

Modrý čtvrcený štít, 1. a 4. pole stříbrně kosmo mřížované (d'Anselme), ve 2. a 3. poli pod sebou dvě lvice – jak se správně česky říká krácejícím lvům, někdy levharti – s hlavami otočenými en face (Puisaye de Beaufossé). Nad štítem podloženým svatolazarským křížem hraběcí koruna, pod ním vprostřed na stuze řád sv. Lazara mezi klenoty řádů papežského Piova, maltéžského, neapolského Františka I. a brazilského Růže, zavěšenými na šňůře, jejíž konce tvoří ornamentální motiv z uniformy papežských zuávů, jen tak, z dekorativních důvodů, jako připomínka vojenské kariéry nositele erbu. Deviza FRAETA COELO. Po stranách štítu by mohli být štítonoši, buď dva lvi nebo levhart a lev, všichni zlatí.

Jeden z prvních členů obnoveného Řádu svatého Lazara. Voják, kavalerista, po službě ve francouzské armádě odešel jako důstojník k papežským zuávům (a tedy byl později i jedním ze zakladatelů obnovené Kristovy milice, v níž se sdružili propuštění papežští vojáci, která po původním schválení byla několikrát rušena a zakazována, ale přežila všechno a dnes patří mezi laické instituty zaštitěné papežskou Kongregací pro laiky), po neúspěšných bojích žil většinou v Tunisu. Byl členem Asociace zeleného kříže (Association de la Croix Verte) a francouzské heraldické společnosti Conseil Héraldique, stejně jako ostatní rytíři první generace obnoveného Řádu.

Maršál Antoine de Fragoso Carmona (†1942), první portugalský prezident, velmistr portugalských rytířských a záslužných řádů a velkokřížník OSLJ s kolanou (od r. 1932)

Modře a červeně čtvrcený štít, v 1. a 4. poli mezi dvěma zlatými liliiemi kosmé zlaté břevno držené tlamami dvou zelených dračích hlav z koutů pole, ve 2. a 3. poli pět (2,1,2) stříbrných seker na zlatých topůrkách. Kolem štítu podloženého svatolazarským křížem kolana Řádu sv. Lazara mezi velkokříži spojených rytířských řádů: portugalských (Kristův, sv. Benedikta z Avizu a sv. Jakuba od meče) a italských (sv. Mořice a Lazara).

Kresba je jen jednou z mnoha možných variant zobrazení tohoto erbu. Předně každý z portugalských rytířských řádů, jejichž hlavou prezident byl (po svrženém králi) má svou vlastní kolanu (republikáni jen z jejich dekorací odlámali vyobrazení Nejsvětějšího Srdce Ježíšova položeného na zářící osmihrotou hvězdu, jimiž byl zdoben v dobách monarchie závěs každého z nich), místo nich je tu fialovo-červenozelená velkostuha s medailonem, která je (také už od dob monarchie) určena pro velmistra spojených řádů a může být jako vyznamenání udělena i hlavě cizího státu. Kolanu má i Řád věže a meče, jehož velmistrem také portugalský prezident je, zatímco další jeho řády mají jako nejvyšší stupeň velkokříž – Řád za veřejné zásluhy (později rozdělený podle oborů na čtyři) a Řád Impéria (jeho klenotem je kříž Kristova řádu podložený pod štítovou figuru státního znaku).

Guy Coutant de Saisseval, velkokancléř OSLJ, velkokřížník s kolanou (1913–2002)

Tinktury erbu si nepamatuji (z doby, kdy jsem před velkokancléřovou návštěvou v komunistickém Československu jeho znak maloval jako dárek) ani je nenačítám, jen, že štít hrabat de Saisseval je modrý se dvěma stříbrnými mořskými okouny. Koruna nad štítem však nepatří hrabatům, ale markýzům. Štít podložený řádovým křížem a odznaky úřadu (mečem a velitelskou holí), ovínutý řádovou kolanou a držený dvěma chrty může být samozřejmě položen na řádový plášť

Novinář, spisovatel, historik, milovník a znalec genealogie a heraldiky, zaujatý a neúnavný legitimista. Přítel českého velkopřevorství OSLJ, jeden z hostitelů Dr. Suchánka při jeho francouzské cestě. Významný a činný hodnostář Řádu, znalec jeho dějin a autor monografie o jeho vývoji od francouzské revoluce do třetího dvacátého století.

připravuje Croix Amaranth

Vašij jubilaritij

Dne 12. července oslaví náš spolubratr chev. RNDr. Ivan Koláčný, KCLJ, krásné 70. narozeniny. Je nutno vyzdvihnout jeho zásluhy na poli biologickém, kde je autorem a spoluautorem více než 60 odborných publikací a přednášek. Již od svých 15 let se věnuje faleristice, kde je autorem či spoluautorem více než 100 odborných i popularizačních přednášek a článků. Zejména zaslouží úcty jeho rozsáhlá a zásadní kniha „Řády a vyznamenání Habsburské monarchie“. Dílo, které v mnohém překonává i práce svobodného pána Romana von Procházky. Jsme mu vděční za jeho podíl při založení Moravské komendy a za její dlouholeté vedení do roku 2007. Přejeme hodně zdraví a vše dobré do dalších let.

ZK

Dlouholetý člen našeho Řádu, chev. doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc., KCLJ, OMLJ, oslaví 5. července letošního roku své sedmdesáté narozeniny. V jeho profesní dráze se prolíná vědec a organizátor s politikem. Psychiatr, psycholog, pedagog, první národní koordinátor drogové prevence České republiky. Je nutné zdůraznit, že tuto závažnou funkci vykonával chev. Kalina ještě jednou a v době předsednictví ČR v Evropské unii byl i koordinátorem evropským. Ale i náměstek ministra zdravotnictví, poslanec Federálního shromáždění a významný člen řady dalších organizací i autor řady publikací z oblasti boje s drogovým nebezpečím. Z našeho pohledu je ovšem nejdůležitější, že již od roku 1997 je členem našeho řádu a od listopadu 2004 do září 2011 byl komturem Pražské komendy. Našemu spolubratru přejeme v dalších letech mnoho osobního štěstí a profesních úspěchů v jeho záslužné činnosti.

A.S.

Krátce po ukončení druhé světové války, 13. června 1945, se v Jižních Čechách narodil náš spolubratr prof. PhDr. Jiří Kuthan, Dr.Sc. Dr. h.c. (Drážďanské univerzity), SBLJ. Spolubratr Jiří je českým historikem a historikem umění evropského formátu, známým v odborné i laické veřejnosti, držitelem velmi prestižní Herderovy ceny za příspěvek k zachování a rozmnožení evropského kulturního dědictví, Svatovojtěžské medaile a Zlaté medaile Univerzity Karlovy. Počet jeho vědeckých publikací je příliš veliký na to, aby mohl být zde uveden.

V loňském roce se stal prof. Kuthan členem našeho řádu a jako takový vystupuje při všech oficiálních příležitostech.

K sedmdesátým narozeninám mu přejeme dle starého českého přání „Zdraví, štěstí dlouhá léta“, a hodně dalších tvůrčích sil.

A.S.

Dňa 3. 7. 2015 oslaví náš spolubrat a priateľ, Mgr. Daniel Holeček, komtúr Rádu sv. Lazara Jeruzalemského, príslušník Policajného zboru SR, odchovanec slovenského skautingu, fanúšik a člen skupiny historického šermu, dobrovoľník Lazariánskej pomoci Slovensko, krásne okružhle výročie 35. narodenín. Danielovi týmto prajeme veľa zdravia, Božích milostí a vytrvalosti k ďalšej prospešnej práci na našom spoločnom rádovom poslaní!

R.O.

galerie
REUNIONU

***Hans Baldung Grien: Jan Křtitel křtí Ježíše Krista.
Prostřední část oltáře Jana Křtitele (1520).
Städel Museum, Frankfurt/M.***